

poetului (mă întreb dacă a fost pusă în discuție și posibilitatea patronajului spiritual al lui Vlad Mugur...).

Apoi a urmat premiera *Romeo și Julieta*, nu înainte ca directorul teatrului, regizorul Mircea Cornișteanu, să îl prezinte publicului pe directorul de scenă al montării, Yiannis Paraskevopoulos, drept o speranță a regiei europene. Orizontul de așteptare și de speranță a fost accentuat de mențiunea din caietul-program prin care se nota inserția în structura dramaturgică a textului shakespearian a unui fragment din textul *Psihoze 448* al lui Sarah Kane. Surprinzător sau nu, era un prim indiciu cu privire la cheia spectacolului, o descifrare nonconformistă a piesei, în registru acut contemporan. Or, această intertextualitate radicală nu mai este continuată și de adaptarea dramaturgică, scenică, traducerea nu este actualizată, nu sunt găsite echivalențele ligvistice contemporane și alăturarea fragmentului din *Psihoze 448* devine o grefă artificială, nerezolvată și sub raport regizoral.

Spectacolul începe cu înfruntarea deschisă, violentă, între cele două familii dușmane, lupta ocupând întregul spațiu scenic; odată enunțată, supratema violenței distructive se disipează în tablouri ilustrative în plină alergare, fără suportul tensiunii consubstanțiale.

Teatrul Național „Marin Sorescu”, Craiova: *Romeo și Julieta* de William Shakespeare; traducerea: Dan Amedeo Lăzărescu; versiunea scenică: Mircea Cornișteanu; regia: Yiannis Paraskevopoulos; scenografia: Lia Dogaru; mișcarea scenică: Florin Fieroiu; selecția muzicală: Kosmas Efremides. Distribuția: *Romeo*: Cătălin Băicuș; *Julieta*: Oana Bineată; *Montague*: Tudorel Petrescu; *Lady Montague*: Monica Modreanu; *Benvolio*: Mircea Tudosă; *Capulet*: Valentin Mihali; *Lady Capulet*: Cerasela Iosifescu; *Tybalt*: Nicolae Poghirc; *Doica*: Natașa Raab; *Lorenzo*: Adrian Andone; *Petrucchio*: Emanuel Popescu; *Tyberio*: Dragoș Spahiu; *Rosalina*: Adela Minae; *Pietro*: Cosmin Rădescu; *Mercutio*: Dragoș Măceșanu; *Escalus*: Angel Rababoc; *Paris*: Marian Politic. Data premierei: septembrie 2005.

Ruxandra ANTON

GALAȚI

Un marș metaforic

Regizorul Alexandru Berceanu se află la a doua montare a unui spectacol pe scena gălățeană, cel de acum, compus din două piese, cea care dă titlul spectacolului, *Fuck you, Eu. Ro. Pa!* și *Zuckerfrei*, ambele aparținând autoarei din Republica Moldova, Nicoleta Esinencu – prima montare fiind *A șaptea kafana*, unde aceasta este coautoare împreună cu Dumitru Crudu și Mihai Fusu, spectacolul premiat la Festivalul de Teatru de la Piatra Neamț. *Fuck you, Eu. Ro. Pa!* a mai fost montată la Brașov, la Teatrul „Sică Alexandrescu”, în regia lui Claudiu Goga, la Chișinău, în regia lui Valeriu Pahomi, Morgane Lory o pregătește, pentru luna mai, în Franța, la București Sorin Militaru și Alexandru Berceanu, iar la Moscova Eduard Boyakov. Scrise în cheia monologului, replicile sunt o explozie de durere afectivă și morală, de evaluare a unei lumi unde relațiile interumane sunt demontate de politic și sigilate în șabloane patriotarde.

În *Zuckerfrei*, limita dintre bine și rău este trasată prin rememorarea frustrărilor aduse de comunism: raționalizarea alimentației impuse, izolarea frontierelor de restul Europei, crimele asupra libertății de identitate a individului, frustrări regăsite în personaje ca un paralizant ce încă mai acționează după revoluție, în libertatea haotică a tranziției și posttranziției. Frustrările sunt cele care ne fac să iubim atât de mult Vestul! Mesajul este remarcabil redat și vizual de către scenografa Ina Isbășescu, alcătuind chiar un comentariu impresionant al obiectelor: în plan secund, două scaune uriașe, roșii, de o parte și de alta a mesei-Europa, sub masă încăperea unde fratele și sora visează la Europa „de pe masă” iar în prim plan două cavități ale unui vas uriaș de sticlă, secționat vertical, sugerând libertatea adusă de tranziție și posttranziție, ambalajul speranței goale în care suntem captivi. În fundal, un ecran din pânză cu grafii ce sugerează capacele de borcan, emblemă a spațiului închis – o replică figurativă ce preia ideea din text: omul este un vas de ambalat doctrina comunistă căruia i se pune capac pentru o bună sterilizare, fierbere, conservare, spălare, vacuumare. Aș spune că e un spectacol care taie în carnea încă vie a comunismului și în carnea Europei pe care o cerșim fără demnitate. Un alt element care dă greutate spectacolului este personificarea mamei-Rusii, o femeie enormă, cu sâni impunători, ascuțiți ca o armă albă, cu o coafură *Tour Eiffel*, tunică roșie cu epoleți și secera și ciocanul impregnate pe fusta de blugi cu voaluri. Svetlana Friptu, în acest rol, execută un balet al imaginii-vitrină care trebuia să transpară în Vest și este și o prezență care subliniază, cu umor și efecte caricaturale, inciziile dure în trecutul rușinos făcute de cei doi copii, frate și soră, și cum au prins ele rădăcini în conștiințele celorlalte două personaje, la vârsta maturității. Cuplul celor doi frați, Oana Preda Gheorghe și Ioan Crețescu impresionează prin farmec, frumusețe, inocență, umorul amar din jocurile lor inventate ca resurse de apărare împotriva ostilității unei lumi hrănite cu frică – suplinind rafinat și aproape insesizabil vârsta reală a actorilor, cu vârsta personajelor. Celălalt cuplu, alcătuit de Ana Maria Ciucanu și Cristian Gheorghe, este cel care filtrează răul, îl demască, într-un joc de forță și vehemență dramatică, de sarcasm și umor violent. Costumele și machiajul îngroașă caracterele personajelor revoltate sub presiunea traumelor, stigmatizate de nelipsita cravată de pionier, dar păstrează și o amprentă vestimentară ce imită Vestul. Europa este văzută, în indiferența ei față de Estul „sălbatic”, și ca o invazie a E-urilor, prin replica proiecției video – uncolaj de imagini fragmentate și sugestive. Deși personajele nu au replici de dialog, te impresionează felul în care, regizoral, s-a creat o poveste cu logică, un dialog al gesturilor și expresiei corporale, ca de exemplu: deosebit de inventivă este scena în care fratele și sora, într-o discuție despre mama lor, se păruiesc pur și simplu, în timp ce se întrec unul pe altul în enumerarea calităților pe care le are mama lor care lucrează la pașapoarte și care ajută oamenii să emigreze în schimbul unui preț „care nu e scump” pentru câtă libertate vinde ea.

Cea de-a doua piesă, *Fuck you, Eu. Ro. Pa!*, este monologul dureros al unei tinere adresat tatălui dispărut. Ea își supune analizei reacțiile în anumite situații trecute, pentru a evalua atitudinea interumană din societatea goliță de personalitate în comunism, lumea în care-a trăit visând la mirajul Occidentului, la întâlnirea decisivă cu Europa, după întâlnirea intermitentă cu ea, atunci când își cumpăra de doar șapte ruble câteva dulciuri strălucitoare, cu gust de Europă. Lumea artificială, rece a Europei o dezamăgește. Sub pretextul că

nu vrea să ia parte la un concurs de eseuri despre patria-mamă și că își motivează refuzul, tânăra așază față în față cele două oglinzi: Estul și Vestul, problemele lor care traumatizează în continuare destine omenești. Și aici decorul e în acord perfect cu mesajul textului și chiar îi servește conotații în plus: două șiruri de bănci de școală, modeste, mâzgălite cu șiruri de cuvinte de neînțeles pentru oamenii tranziției ca: privatizare, urbanizare, federalizare, globalizare, etc., în mijloc un sicriu în care stă tatăl universal (Lenin) iar în spate tronează harta Europei. Tânăra se află în același timp în două ipostaze diferite, cea de școlăriță care visează la Europa și cea de femeie tânăra europeanizată, dedublare ce a fost posibilă prin distribuirea inedită a două actrițe gemene: Cristina Uja și Lidia Uja. Interesantă și bine servită această idee regizorală: naivitatea fermecătoare și totuși nesupusă normelor rigide impuse liceenei, refacerea episoadelor care i-au marcat copilăria, probează pas cu pas replicile dure prin care tânăra de mai târziu contestă lumea în care trăiește și în care nu se recunoaște. Ambele actrițe realizează un joc temperamental cu măsura de nuanță necesară care le diferențiază evoluția crizei prin care trec. De asemenea este interesantă metafora tatălui cu care tânăra simte nevoia, în sfârșit!, să intre în comunicare: tatăl este chiar tatăl Rusiei, Lenin. Acest tată, deși este mort, execută un comentariu asupra contestațiilor aduse: în scurte pauze, personajele tac, în timp ce el bea vodcă, se încalță, se descaltă, își coase ciorapii, își taie unghiile, dansează insinuant pe o muzică pop-rock, manevrează cuțitul de măcelar și-i scoate ficatul liceenei, îl miroase, îl aruncă, apoi se așază în sicriu ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat – foarte plastic realizat de Aureliu Bâtcă! Acest marș metaforic printr-o istorie încă nestinsă, unde dincolo de Prut oamenii nu știu dacă sunt moldoveni sau români, aproape un manifest, chiar dacă scris și în limba vulgară a străzii – tocmai asta, aș spune, probează sinceritatea lui –, pe care nici nu o mai sesizezi datorită gravității mesajului, este un argument al neșansei tinerilor de astăzi care, tot mai mulți, pleacă din țară pentru a realiza ceva în viață.

Teatrul Dramatic „Fani Tardini”, Galați – Fuck you, Eu. Ro. Pa! Spectacol pe texte de Nicoleta Esinencu. Regia: Alexandru Berceanu. Scenografia: Ina Isbășescu. Regia tehnică: George Breabăn. I. *Zuckerfrei*. Distribuția: Svetlana Friptu, Ana Maria Ciucanu, Cristian Gheorghe, Oana Preda Gheorghe și Ioan Crețescu. II. *Fuck you, Eu. Ro. Pa!*, distribuția: Cristina Uja, Lidia Uja și Aureliu Bâtcă. Data premierei: 2 octombrie 2005.

Mircea GHIȚULESCU

PLOIEȘTI

Teatru muzical la Ploiești

După *Petrecere într-un pian cu coadă* de Mihai Ispirescu de la Teatrul „Nottara” (într-o inspirată formulă de *music-hall* aplicată de Alexandru Repan), ne-a făcut plăcere să redescoperim Teatrul de Revistă Majestic din Ploiești, grație dramaturgului Cornel Udrea care semnează textul spectacolului *Călători în voia sorții*, alături de Marcela Țimiraș. Oricât de abil, textul unui spectacol de